

COLLEGE VAN TOEZICHT VAN DE NEDERLANDSE VERENIGING VAN PEDAGOGEN EN ONDERWIJSKUNDIGEN

Uitspraak van het College van Toezicht van de Nederlandse Vereniging van pedagogen en Onderwijskundigen (hierna: de NVO) inzake het klachtschrift van mevrouw S. en de heer P. (hierna: klagers) jegens de heer Y. (hierna: verweerder)

Samenstelling van het College van Toezicht van de NVO

Mw. mr. drs. L.C. Mulder, voorzitter
Mw. drs. M.B. Kroon, voorzitter-plv.
Drs. J.C.A.M. Meijs
Mw. drs. N. Rombout
Mw. drs. C.E.H.M. Backhuijs

Het College van Toezicht (hierna: het College) heeft het volgende overwogen en beslist:

1. Verloop van de procedure

Op 29 maart 2016 ontvangt het College een (herschreven) klachtschrift d.d. 23 maart 2016 (het klachtschrift is nu voorzien van de volgens klagers geschonden artikelen van de Beroepscode). Het College verklaart het klachtschrift op 12 april 2016 ontvankelijk. Het College ontvangt het verweerschrift d.d. 10 mei 2016 op 11 mei 2016. Het College besluit tot een hoorzitting op 8 juni 2016. Op verzoek van verweerder worden klagers en verweerder apart gehoord. Aan partijen wordt op 19 juli 2016 het verslag van de hoorzittingen toegezonden. Partijen krijgen de gelegenheid om binnen 4 weken schriftelijk te reageren op de verslagen van elkaars hoorzitting. Op 20 juli 2016 ontvangt het College een schriftelijke reactie van klagers op het verslag van de hoorzitting van verweerder. Verweerder maakt geen gebruik van de gelegenheid om schriftelijk te reageren op het verslag van de hoorzitting van klagers. In raadkameroverleg d.d. 21 september 2016 is de behandeling van de klacht afgesloten. Op 12 oktober 2016 is aan partijen meegedeeld dat de termijn van 7 maanden waarbinnen de klacht in principe afgehandeld dient te worden niet gehaald wordt, onder andere doordat het gescheiden horen van partijen en de mogelijkheid tot reageren op de verslagen van elkaars hoorzittingen meer tijd vergen.

2. De feiten

Op grond van de stukken en van hetgeen ter zitting heeft plaatsgevonden kan van het volgende worden uitgegaan.

Op 20 december 2015 zoeken klagers via de mail contact met verweerder over een mogelijk onderzoek naar het onderpresteren van hun zoon A.. Klagers geven aan een ervaren testpsycholoog te zoeken die in staat is A. te motiveren om te laten zien wat hij kan en door de test en observaties een goed beeld van A. kan geven. Er volgt enige mailwisseling tussen partijen en op 23 december 2015 ontvangen klagers een uitnodiging om op 29 december 2015 A. te laten onderzoeken. Een collega van verweerder geeft in de mail van 24 december 2015 aan dat de maandag voorafgaand aan het onderzoek bezien zal worden wie van hen beiden de afname zal verzorgen, dit is afhankelijk van de planning. Op 29 december 2015 wordt het onderzoek bij A. afgenomen.

3. Het standpunt van klagers en de klachten

De klacht houdt in, zakelijk weergegeven, dat verweerder in strijd met de Beroepscode heeft gehandeld. Daartoe hebben klagers het volgende aangevoerd.

- I. Verweerder heeft onzorgvuldig gehandeld in de zin van artikel 7 lid 4 Beroepscode. Verweerder is met bepaalde verwachtingen en/of aannames het onderzoek ingegaan. Zo heeft deze voor aanvang van het onderzoek naar klagers en naar A. de verwachting uitgesproken van een hoge intelligentie. Voorts kan het meetresultaat niet betrouwbaar zijn omdat verweerder er niet in geslaagd is A. op zijn gemak te stellen. In de verslaglegging wordt dit onvoldoende aangegeven. Verweerder heeft na het onderzoek naar klagers uitspraken gedaan en conclusies getrokken die naderhand door hem worden ontkend of ontkracht. Ook heeft hij verwachtingen geschapen over vervolgonderzoek en is daar niet meer op teruggekomen. De verslaglegging door verweerder is niet zorgvuldig en onvolledig. Onderzoeksvragen worden niet beantwoord, het gedrag van A. wordt niet beschreven en er wordt ongevraagd advies gegeven voor het voortgezet onderwijs. Voorts is de werkwijze van verweerder niet compleet: er is te beperkt onderzoek verricht. Verweerder weigert zijn werk, gedrag en onderzoeksprocedure schriftelijk te verantwoorden: op de schriftelijke klacht van klagers weigert verweerder schriftelijk te reageren. Voorts is de reactie van verweerder bij het opvragen van de klachtenregeling onprofessioneel en daarmee onzorgvuldig.
- II. Door het gedrag van verweerder is het vertrouwen van klagers geschaad in het vakgebied en de beroepsgroep. Verweerder heeft hiermee in strijd gehandeld met artikel 11 lid 1.
- III. De rapportage omschrijft niet duidelijk het gedrag van A. tijdens het onderzoek en hoe dit de resultaten heeft beïnvloed. Hierdoor is de beperking van de uitspraken en resultaten onvoldoende duidelijk. Ongevraagd wordt er een schooladvies voor het voortgezet onderwijs gegeven, maar er wordt niet ingegaan op het onderpresteren. In de conclusie wordt niet ingegaan op het onderpresteren van A., het gedrag wordt alleen verklaard met een zwak selectief geheugen en er worden te weinig verbanden gelegd; de onderzoeksvraag is onvoldoende beantwoord en het beeld is niet compleet. Hiermee heeft verweerder artikel 36 geschonden.

4. Het standpunt van verweerder

Verweerder heeft de klacht gemotiveerd betwist en voert daartoe onder meer - zakelijk weergegeven – het volgende aan.

- I. Verweerder stelt dat hij zorgvuldig is geweest jegens eenieder en zich niet te herkennen in de klachten van klagers. In de communicatie naar klagers is duidelijk vermeld dat een onderzoek niet af is na een rapportage en dat de nabespreking en nazorg bij de service horen. Tijdens het onderzoek hebben klagers een klacht ingediend. Hiermee verviel de mogelijkheid de totstandkoming van de interpretatie en rapportage te bespreken aan de hand van de testervaringen. Zo ook was het hierdoor niet mogelijk om vragen te beantwoorden of toelichting te geven op de materie.
Verweerder betreurt het dat onderdelen van het gesprek voorafgaand aan het onderzoek bij klagers zijn overgekomen als concluderend en onzorgvuldig en zegt zich hierin niet te herkennen. Tevens herkent hij niet dat het niet gelukt zou zijn om A. op zijn gemak te stellen. Voorafgaand aan de testafname zijn het onderzoek en de werkwijze uitgebreid besproken met klagers. Er is gekozen voor degelijke instrumenten en objectieve, zorgvuldige verslaglegging. Er is gehandeld in afstemming en met instemming van klagers.
Verweerder herkent zich niet in de stelling van klagers dat verweerder onprofessioneel is geweest ten aanzien van de klachtenregeling. In de klachtenregeling op de website van zijn onderzoeksbureau wordt verzocht om eerst met het bureau in gesprek te gaan. Klagers hebben niet conform gehandeld, ook niet na het uitdrukkelijke verzoek daartoe door

verweerder.

- II. Verweerder acht zich te hebben onthouden van gedragingen die het vertrouwen in de beroepsgroep in de zin van artikel 11 lid 1 zouden hebben geschaad en geeft gemotiveerd aan groot vertrouwen te hebben in zijn beroepsgroep, zijn collega's en zijn vakgebied.
- III. Verweerder stelt zich tot artikel 36 te hebben beperkt en zich eraan te hebben gehouden en herkent zich niet in hetgeen klagers stellen.

5. De beoordeling van de klacht

Het College overweegt als volgt.

- I. Het eerste klachtonderdeel betreft het onzorgvuldig handelen van verweerder, schending van artikel 7 lid 4. Vaststaat dat klagers per mail van 21 december 2015 aan verweerder onder meer hebben genoemd het onderpresteren van A. op school, het feit dat zijn beide broers getest zijn op een IQ van 140 en moeilijk te kunnen inschatten of A. cognitief ook sterk is of dat er wellicht iets anders zou spelen. Verweerder heeft diezelfde dag per mail geantwoord op grond van erfelijkheid en sociale omgevingsfactoren een hogere intelligentie te verwachten dan klagers aangeven, maar bij een lager resultaat onderzoek te doen naar verklarende factoren. Deze uitspraak acht het College niet onzorgvuldig. Ten aanzien van de gestelde vooringenomenheid van verweerder overweegt het College dat niet is vast te stellen in welke bewoordingen verweerder zich naar A. al dan niet in relatie tot de broers, heeft uitgelaten over de intelligentie van A. of anderszins uitlatingen heeft gedaan over een te verwachten hoge intelligentie van A. De zienswijzen van partijen ten aanzien van de uitspraken jegens A. spreken elkaar tegen. Nu de feiten die aan dit klachtonderdeel ten grondslag liggen niet kunnen worden vastgesteld, is dit klachtonderdeel niet toetsbaar. Omdat het ene woord niet zwaarder kan wegen dan het andere woord kan het College niet vaststellen dat verweerder in deze tuchtrechtelijk verwijtbaar, d.w.z. onzorgvuldig heeft gehandeld. Dit klachtonderdeel is ongegrond.

Ten aanzien van 'het op zijn gemak stellen van A.', mogelijke uitlatingen van verweerder en door verweerder ontkende of ontkrachte conclusies verschillen de zienswijzen van partijen. Inzake dit klachtonderdeel kan het College derhalve niet vaststellen of er tuchtrechtelijk verwijtbaar is gehandeld. Deze klachtonderdelen zijn derhalve ongegrond.

Ten aanzien van de door klagers gestelde incomplete werkwijze van verweerder vanwege een te beperkt onderzoek overweegt het College als volgt. De uitslag van de WISC was niet harmonisch en onverwacht. Mede gezien de nieuwe vragen die het onderzoeksverslag opriep had deze uitslag voor verweerder aanleiding dienen te vormen voor nader onderzoek. Verweerder heeft dit aspect evenwel niet opgepakt. Tevens heeft verweerder nagelaten de prestaties van A. op school op te vragen. Dat hij daarbij niet de op zijn website beschreven werkwijze heeft gevolgd, kan het College gezien de vraagstelling van onderpresteren niet volgen. Het College oordeelt dat verweerder door deze handelwijze onzorgvuldig heeft gehandeld. Dit onderdeel is gegrond.

Inzake het niet schriftelijk reageren op de schriftelijke klacht van klagers en verweerders afwerende reactie op het opvragen van de klachtregeling oordeelt het College dat verweerder onzorgvuldig heeft gehandeld. Zorgvuldig handelen impliceert een inspanningsverplichting om in een situatie als deze tot een oplossing naar genoegen te komen. Het had in de rede gelegen om aan het verzoek om een schriftelijke reactie gevolg te

geven. Het 'doorverwijzen' van klagers naar het College van Toezicht zonder tijd en moeite te investeren om te komen tot een oplossing voor de klacht acht het College als te gemakkelijk, niet in de geest van de beroepscode van pedagogen en daarmee onzorgvuldig. Dit klachtonderdeel is gegrond.

Het klachtonderdeel ten aanzien van de onzorgvuldige verslaglegging wordt in verband met de onderlinge samenhang samen behandeld met klachtonderdeel III.

Dit klachtonderdeel is gelet op het bovenstaande gedeeltelijk gegrond.

- II. Het tweede klachtonderdeel betreft het geschonden vertrouwen in het vakgebied, de beroepsgroep of individuele collega's, in de zin van artikel 11 lid 1. Het College constateert dat voor klagers het individueel vertrouwen in deze pedagoog is geschonden. Het College kan echter niet concluderen dat door de handelwijze van verweerder het vertrouwen van (potentiële) cliënten in de beroepsgroep of het vakgebied in zijn algemeenheid is geschaad. Nu geen sprake is van een schending van het algemeen vertrouwen in het vakgebied, de beroepsgroep of individuele collega's acht het College dit klachtonderdeel ongegrond.
- III. Het derde klachtonderdeel betreft schending van artikel 36 lid 1. Het klachtonderdeel ten aanzien van de onzorgvuldige verslaggeving wordt gezien de onderlinge samenhang hier eveneens behandeld. Het College overweegt dat de hulpvraag van klagers de reden van onderpresteren van A. betrof. Het College concludeert dat verweerder deze hulpvraag onbeantwoord heeft gelaten. Verweerder heeft het gedrag van A. op geen enkele wijze betrokken in het onderzoek. Mede in het licht van de niet vanzelfsprekende en voor meerdere interpretaties vatbare uitslag op de WISC acht het College dit een onzorgvuldige aanpak. Tot besluit kon het gezien de leeftijd van A. in het geheel nog niet aan de orde zijn om te komen tot een ongevraagd advies voor het voortgezet onderwijs. Dit klachtonderdeel is gegrond.

Het College overweegt voorts het volgende en vult ambtshalve de gronden waarop de klacht berust aan. Het College constateert dat partijen verschillende verwachtingen hadden over het onderzoek. Over de werkwijze zijn geen (heldere) afspraken gemaakt. Het is aan de pedagoog om op begrijpelijke wijze informatie te verstrekken over de aard en het doel van zijn werkwijze tijdens het onderzoek. Verweerder heeft dit nagelaten. Er is geen behandelovereenkomst of onderzoeksopdracht opgemaakt. Voorts zijn er geen specifieke afspraken vastgelegd over het honorarium en andere zakelijke aspecten. Het College constateert tevens dat bij klagers veel onduidelijkheid is ontstaan door uitspraken van verweerder zowel over de feitelijk bij het onderzoek betrokken personen alsook over ieders aandeel in het onderzoek. Het is aan de pedagoog om dit inzichtelijk te maken en daar helder over te communiceren. Ook dit heeft verweerder nagelaten. Verweerder heeft met zijn handelwijze artikel 15 en 16 geschonden.

Ten overvloede merkt het College het volgende op. Het College concludeert dat verweerder tijdens het onderzoeksproces aan klagers, noch tijdens de hoorzitting aan het College duidelijk heeft kunnen maken wie van het onderzoeksbureau welk onderdeel van het onderzoek heeft verricht. Dit wordt ook niet duidelijk uit de verslaglegging. Daar waar een onderzoek door meerdere collega's verricht wordt, dient dit in het onderzoeksrapport naar voren te komen. Verweerder heeft geen antwoord kunnen geven op de vraag naar de eindverantwoordelijke persoon in het onderzoek. Het College acht dit een onzorgvuldige stellingname, temeer daar verweerder eigenaar is van het onderzoeksbureau. In onderhavige

casus acht het College verweerder inhoudelijk verantwoordelijk. Hoewel verweerder stelt dat een groot deel van het onderzoek door een collega is uitgevoerd, komt het College uit de communicatie met klagers, de rapportage en uit andere overgelegde stukken niet tot de conclusie dat de inhoudelijke verantwoordelijkheid voor het onderzoek bij anderen ligt. Het College acht het dan ook aannemelijk dat verweerder de onderzoeken in grote mate zelf heeft verricht.

6. Uitspraak

Het voorgaande overwegende komt het College tot de volgende uitspraak.

Klachtonderdeel I is gedeeltelijk gegrond, klachtonderdeel II is ongegrond en klachtonderdeel III is gegrond.

Het College constateert dat verweerder in deze casus het proces zowel organisatorisch, zakelijk als inhoudelijk niet op orde heeft gehad. Er is geen behandelovereenkomst gesloten en vooraf zijn geen afspraken vastgelegd over het honorarium en andere voorwaarden. Voorts is er niet voldoende helder gecommuniceerd over wat klagers konden verwachten. De benadering van en onderbouwing door verweerder in deze casus is vooral methodologisch en kwantitatief van aard gebleken. Onvoldoende heeft verweerder blijk gegeven van aandacht en sensitiviteit voor oplossingsgerichte en behandelingsgeoriënteerde aspecten of voor een systemische benadering in de zin van het betrekken van de leerkracht of andere in het kader van de onderzoeksvraag relevante actoren. Het College oordeelt dat verweerder verwijtbaar heeft gehandeld en acht het opleggen van een maatregel derhalve passend.

Het College legt aan verweerder de maatregel op van een voorwaardelijke schorsing voor de periode van een jaar.

Met het opleggen van een voorwaardelijke schorsing wil het College bewerkstelligen dat verweerder daadwerkelijk komt tot een verbetering van zijn professioneel handelen.

Indien verweerder niet voldoet aan de separaat van deze uitspraak geformuleerde voorwaarden wordt verweerder ingaande een jaar nadat deze uitspraak onherroepelijk is geworden, te weten op 13 januari 2018, voor de periode van een jaar geschorst in de uitoefening van het lidmaatschap van de vereniging.

Aldus gedaan op 17 november 2016 door het College van Toezicht.

Mevrouw mr. drs. L.C. Mulder, voorzitter

Mevrouw mr. D.P. Visser, ambtelijk secretaris

Bijlage uitspraak CvT16-02 Uitwerking van de voorwaarden

Het College stelt als voorwaarde dat de heer Y.:

- Een supervisietraject volgt van 15 uur, in tenminste 10 sessies die evenredig zijn verdeeld over de periode van de voorwaardelijke schorsing, te weten een jaar, bij een geregistreerd supervisor NVO Orthopedagoog-Generalist. Speerpunten voor de supervisie dienen te zijn: de kenmerkende beroepssituatie systeemgericht denken (hulpverlening aan de cliënt in de context van systeem en gezin) en de beroepscompetenties communicatie, organisatie en professionaliteit. Ten aanzien van de competentie organisatie zal de supervisie zich richten op het zorgdragen voor een duidelijke en voor cliënten kenbare werkwijze. Die werkwijze omvat tenminste het in de Beroepscode gestelde onder de artikelen 2 (gehoudenheid aan de beroepscode), 15 en 16 (professionele relatie), 33, 34 en 36 (dossier en rapportage).

De heer Y. dient vóór 13 januari 2018 bij het bestuur van de NVO verslag in te dienen van het gevolgde supervisietraject. Dit door supervisor en supervisor ondertekende verslag dient te omvatten:

- een overzicht van data en uren supervisie zoals eerder benoemd;
- de verklaring dat de supervisor het doorlopen van het supervisietraject door de heer Y. als voldoende beoordeelt;
- de naar het oordeel van de verweerder en van de supervisor opgetreden veranderingen en verbeteringen ten aanzien van de door hem gehanteerde werkwijze.